

Naturvårdsverkets tillsynsväglednings- plan 2024-2025

Uppdaterad plan för 2025

Innehåll

TILLSYNSVÄGLEDNING 2024-2025	3
Naturtillsyn	5
Miljöfarlig verksamhet	6
Förorenade områden	7
Avfall	8

En tvåårig tillsynsvägledningsplan

Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ska planerna för tillsynsvägledning omfatta en period om två år¹. Planen för tillsynsvägledning ska ta hänsyn till den nationella tillsynsstrategin som är fyraårig² och uppdateras minst en gång per år.

Vårt ansvar

Naturvårdsverkets ansvar som tillsynsvägledande myndighet framgår av miljötillsynsförordningen (2011:13). Vi har ett brett tillsynsvägledningsansvar som omfattar hela miljöbalken där inte annan myndighet är utpekad. Vi ska också ge allmän tillsynsvägledning till tillsynsmyndigheter om tillämpningen av 26 och 30 kap. miljöbalken som reglerar tillsyn och miljöstraffavgifter.

Tillsynsvägledning innebär att vi som central myndighet aktivt ska verka för samordning och samverkan i frågor som rör tillsynsvägledning. Vi ska ge stöd och råd till kommuner och länsstyrelser i frågor som rör tillämpningen av miljöbalken, föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken och EU-förordningar.

Våra prioriteringar

De satsningar på tillsyn som har pekats ut i strategin innebär i många fall att Naturvårdsverket behöver genomföra olika insatser av tillsynsvägledning. Strategin är därför en viktig prioriteringsgrund när vi planerar tillsynsvägledning.

Vi prioriterar även att ta fram tillsynsvägledning till följd av

- att det är angeläget ur nationell synvinkel
- nya bestämmelser
- behov som påtalas av många tillsynsmyndigheter
- behov av kunskapshöjningar inom olika sakområden.

Utöver den tillsynsvägledning som vi redogör för i den här planen

- besvarar vi frågor som kommer in via mejl och telefon
- uppdaterar och ser över framtagna tillsynsvägledning

Vår främsta kommunikationskanal är vår webbplats www.naturvardsverket.se.

Under perioden 2024–2025 kommer vi att delta i och anordna tillsynskampanjer, seminarier, webinarier med mera.

Samordning med andra myndigheter

Enligt miljötillsynsförordningen ska Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen, Statens jordbruksverk och Folkhälsomyndigheten ha planer för tillsynsvägledning. Tillsynsvägledande

---

¹ 3 kap. 17 § miljötillsynsförordningen (2011:13).

² 3 kap. 20 § miljötillsynsförordningen.

myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning

Tillsynsrådet³ har utvecklat en gemensam, övergripande process för hur de centrala myndigheterna ska samverka då planerna tas fram. Syftet med samordningen är att myndigheternas planer för tillsynsvägledning ska tas fram genom liknande arbetsformer, vilket bland annat ger möjlighet till samverkan kring tillsynsvägledande aktiviteter. Ytterligare ett syfte är att samordna kommunikationsinsatser till gemensamma målgrupper och att tidsmässigt anpassa myndigheternas tillsynsvägledning mellan olika sakområden.

Uppföljning och utvärdering av tillsynen

För att veta om tillsynen fungerar som det är tänkt behöver vi följa upp och utvärdera tillsynen. Varje år, i samråd med Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Kemikalieinspektionen och länsstyrelserna, följer Naturvårdsverket upp kommunernas och länsstyrelsernas miljöbalktillsyn. De får bland annat redogöra för finansiering, för eventuell samverkan samt hur tillsynsresurserna har prioriterats. Vi följer också upp myndigheternas tillsyn inom olika fördjupningsområden som varierar från år till år. Dessa uppföljningar syftar till att ge en mer detaljerad bild av tillsynen inom specifika tillsynsområden. Resultaten från uppföljningarna används av både tillsynsmyndigheter och tillsynsvägledande myndigheter för att utveckla arbetet med tillsyn och tillsynsvägledning.

---

³ Tillsynsrådet är ett samverkans- och samrådsorgan för myndigheter som arbetar med föreskrifter, tillsynsvägledning och tillsyn enligt miljöbalken

Tillsynsvägledning 2024-2025

Naturtillsyn					
Tillsynsområde	Aktivitet/leverans	2024	2025	Uppföljning	Kommentar
Invasiva främmande arter (IAS)	Tillsynsvägledning om IAS som sprids med jordmassor	T3		✓	Nationella tillsynsstrategin
	Möte/webbinarium för länsstyrelser	T2		✓	Nationella tillsynsstrategin
	Konferens om IAS för länsstyrelser	T3		✓	Nationella tillsynsstrategin
CITES, fridlysning	Vägledning om prövning och tillsyn i djurparker			Genomförs ej	Nedprioriterad
	Vägledning om regler för tillsyn vid mässor	~~T4~~	T1		Arbete pågår
	Vägledning om tillsyn av handel med hajprodukter	~~T3~~		Genomförs ej	Nedprioriterad
	Artskyddskonferens	T3		✓	
	Webbinarieserie under året med olika teman	T1-T2		✓	
Strandskydd	Årlig handläggartreff för kommuner och länsstyrelser (tillsyn strandskydd och vattenverksamhet i grunda havsvikar)	T1		✓	Nationella tillsynsstrategin Tillsyn av strandskydd och vattenverksamhet i grunda havsvikar (naturvardsverket.se)
	Vägledning om strandskydd vid ödehus, i anspråkstagen mark, tomtplats	~~T3~~		Genomförs ej	Nedprioriterad
	Vägledning om nya strandskyddsregler		T3		Ny lagstiftning
Biotopskydd	Årlig handläggartreff för länsstyrelserna om lantbrukskontroll och naturtillsyn (tillsyn i jordbrukslandskapet)	T1		✓	Nationella tillsynsstrategin Tillsyn i jordbrukslandskapet (naturvardsverket.se)
Markavvattning	Webbinarium om tillsyn riktad till kommuner om gränsdragningar markavvattning, dagvatten, grundvatten.	~~T4~~ T3		✓	Tillsyn av markavvattningsverksamheter (naturvardsverket.se)
	Webbinarium om omprövning och återkallelse av tillstånd	T1		✓	

2024-12-12

Miljöfarlig verksamhet					
Tillsyns område	Aktivitet/ leverans	2024	2025	Uppföljning	Kommentar
F-gaser	Vägledning om ny EU förordning Webbinarie och uppdaterade webbsidor.	T1		✓	Ny EU förordning Fluorerade växthusgaser (naturvardsverket.se)
Ozonnedbrytande ämnen	Vägledning om ny EU-förordning Webbinarie och uppdaterade webbsidor.	T1		✓	Ny EU förordning Ozonnedbrytande ämnen (naturvardsverket.se)
Täkter	Vägledning om täktverksamheter		T2		
Fordonstvättar	Samordning av tillsynskampanj	T2		✓	Nationella tillsynsstrategin Tillsynsvägledning fordonstvättar (naturvardsverket.se) Tillsynsvägledning om oljeavskiljare (naturvardsverket.se)
Dagvatten	FAQ på webben	T3		✓	ÅP7 för vattenmiljön Tillsyn av dagvatten
Avlopp - ledningsnät	Tillsynsvägledning om tillsyn av ledningsnät		T3		ÅP7 för vattenmiljön
Kemikalier – Reach	Tillsynsvägledning om Reach, tillsyn hos nedströmsanvändare	T1		✓	Nationella tillsynsstrategin Reach hos nedströmsanvändare (naturvardsverket.se) Webbinarium om Reach hos nedströmsanvändare (naturvardsverket.se)
- förorenat släckvatten	Vägledning om hantering av släckmedel/förorenat släckvatten	T2-T3		✓	Förorenat släckvatten från brandsläckande verksamhet (naturvardsverket.se)
- fartygsskrov	Tillsynsvägledning vid rengöring av fartygsskrov, omhändertagande av farliga ämnen och påväxt inklusive IAS	T3		Ned- prioriterat	ÅPH15 för havsmiljö. Nedprioriterat pga resursbrist
- fritidsbåtar	Tillsynsvägledning för minimering av spridning av farliga ämnen från fritidsbåtsaktiviteter	T3		✓	ÅPH17 för havsmiljö Skrovsanering av båtbottenfärg

2024-12-12

Energihushållning	Tillsynsvägledning om att ställa krav på energikartläggningar och energihushållningsplaner/åtgärdsplaner	~~T2~~ -T3		✓	Nationella tillsynsstrategin Energihushållning
	Tillsynsvägledning om krav på energihushållnings-/energieffektiviseringsåtgärder.		T3		Nationella tillsynsstrategin
Buller	Revidering av tillsynsvägledning om riktvärden för väg- och spårtrafikbuller vid befintliga bostäder	~~T3~~	T1		
	Webbinarier om tillsyn och buller	T1		✓	

Förorenade områden

Tillsynsområde	Aktivitet/leverans	2024	2025	Uppföljning	Kommentar
Sediment	Tillsynsvägledning om inventerings och prioriteringsmetodik- som ett verktyg i tillsynen.	T2		✓	SESAM ⁴
	Tillsynsvägledning om ansvarsutredningar, sediment	T1		✓	SESAM
	Tillsynsvägledning kring riskbedömning och bakgrundshalter i sediment	T3		✓	Nationella tillsynsstrategin
Förorenade områden	Tillsynsvägledning vid krav om riskbedömning och åtgärds mål i efterbehandlings- och anmälningsärenden enligt 28 § FMH.	T3	Delleverans		Nationella tillsynsstrategin
	Stöd för att prioritera mellan objekt	~~T3~~	T1		Nationella tillsynsstrategin.
	Tillsynsvägledning om MKN och förorenade områden	~~T3~~	T1		ÅP3 för vattenmiljön
Masshantering	Tillsynsvägledning om riskbedömning av användning av massor för anläggningsarbeten.	~~T3~~	T1		

⁴ SESAM – Sedimentsamverkan mellan myndigheter

2024-12-12

Masshantering	Samordning av tillsynskampanj av anläggningar som tar emot massor.	T3	T3		Nationella tillsynsstrategin Kampanj förlängd till september 2025
PFAS	Tillsynsvägledning av PFAS-förorenade områden	T2 Delleverans		✓	RUPFO ⁵

Avfall

Tillsynsområde	Aktivitet/leverans	2024	2025	Uppföljning	Kommentar
Illegal avfallshantering och	Seminarier om avfallsbrottssamverkan	T2		✓	Nationella tillsynsstrategin Tillsyn av avfallstransporter (naturvardsverket.se)
Nationella avfallstransporter	Tillsynsvägledning om illegal avfallshantering och nationella transporter	T2		✓	Nationella Tillsynsstrategin Tillsyn av avfallstransporter
Bygg och rivningsavfall	Tillsynsvägledning om dispens från krav på utsortering enligt 3 kap 10 § avfallsförordningen	T3			
Avfallsverksamheter	Tillsynsvägledning om avfallsanläggningar - bränder, avfallsvolymer, ÅVC:er.	~~T3~~	T1		
Biologisk behandling	Tillsynsvägledning om metoder för yrkesmässig lagring, rötning och kompostering av avfall.	~~T3~~	T1		Ersätter de allmänna råden 2003:15 och handbok (2003:4) som upphör att gälla

⁵ Regeringsuppdrag om PFAS-förorenade områden